

TALOUSARVIOALOITE 58/2009 vp**Määrärahan osoittaminen maaseudun jätevesijärjestelmien rakentamiseen*****Eduskunnalle***

Talousjätevesien käsittelystä vesihuoltolaitosten viemäriverkoston ulkopuolisilla alueilla annetun valtioneuvoston asetuksen (542/2003) mukaan kaikilla maaseudun kiinteistöillä tulee viimeistään vuonna 2014 olla toimiva jätevesijärjestelmä.

Kustannukset, jotka aiheutuvat kokonaan uuden jätevesijärjestelmän rakentamisesta tavallista vakituista asuntoa varten, ovat yleensä 4 000—10 000 euroa. Sama koskee varustukseltaan vastaavantasoisista vapaa-ajan asuntoa. Jos vanha järjestelmä on vielä osittain käyttökelpoinen ja vaatii ainoastaan tehostamista, kustannukset ovat hiukan pienemmät, yleensä 1 000—8 000 euroa. Kylien jätevesiratkaisujen kehittäminen on yksi ympäristökeskusten ja kuntien lähiajan haasteista.

Haja-asutusalueilla asuu miljoona suomalaista talouksissa, joita ei ole liitetty viemäriverkoston. Lisäksi noin miljoona kansalaista asuu osaaikaisesti viemäriverkoston ulkopuolella olevissa vapaa-ajan asunnoissa. Suurin osa jätevesien käsittelylaitteista on vanhentuneita. Ne eivät toimi tai ole riittävän tehokkaita ympäristösuojelun kannalta. Maatalouden ja teollisuuden jälkeen haja-asutuksen ja vapaa-ajan asutuksen jätevedet ovat suurin vesistöjen fosforikuormituksen aiheuttaja. Jäteveden puutteellinen käsittely voi heikentää asuinympäristön hygieenistä tilaa ja lähivesien laatua tai pilata pohjaveden. Voimavarojen onkin panostettava riittävästi jätevesijärjestelmän toteuttamiseen, joka ei rasita ympäristöä ja vesistöjä.

Asianomaisten tiedonpuute on tällä hetkellä huomattava, ja se tulee korjata joustavan siirtymisen turvaamiseksi. Ylimääräisen tuen tarvetta onkin sellaisilla henkilöillä, kuten esim. vanhuk-silla ja vähävaraisilla, joilla on rajalliset mahdollisuudet vastata itse kaikista kustannuksista. Kestävän ja omalle tontille ja ympäristöön soveltuvan järjestelmän toteuttamiseen tarvitaan lisäksi suunnitteluavustuksia. Suunnittelukustannusten arvioidaan olevan 500—1 000 euroa kotitaloutta kohden. Nämä kustannukset voisivat hyvin olla vähennyskelpoisia. Tällä hetkellä ainoastaan työ ja siitä aiheutuvat kustannukset ovat verotuksessa vähennyskelpoisia. Niissä tapauksissa, joissa siirtyminen uuteen jätevesijärjestelmään aiheuttaa suuremmat kustannukset sellaisten seikkojen vuoksi, joihin itse ei pysty vaikuttamaan, kuten esim. suojellun alueen läheisyyden vuoksi, tulee olla mahdollisuus tuen saamiseen. Tiedotuksessa ja koulutuksessa on ilmennyt puutteita, ja tulemme tarvitsemaan lisää ammattitaitoisia ja päteviä henkilöitä, jotta uuteen jätevesijärjestelmään siirtymispaineesta selvitäisiin.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta ottaa valtion vuoden 2010 talousarvioon momentille 30.50.31 lisäyksenä 8 000 000 euroa uuteen jätevesijärjestelmään siirtymisen tukemiseksi maaseudulla.

TAA 58/2009 vp — Thomas Blomqvist /r ym.

Helsingissä 26 päivänä syyskuuta 2008

Thomas Blomqvist /r
Mats Nylund /r